

[Sköldkörteln](#)

Sköldkörtelinflammation – Tyreoidit

Sköldkörteln är en körtel som sitter på framsidan av luftstrupen. Den bildar hormoner som påverkar kroppen på olika sätt. Hormonerna bildas inte som de ska om du får en inflammation i sköldkörteln. Då kan du få många olika symtom. En inflammation i sköldkörteln brukar gå över inom sex månader.

Sköldkörtelinflammation kan bero på olika saker. Oftast orsakas inflammationen av ett virus eller av att immunförsvaret reagerar mot sköldkörteln.

Den här artikeln handlar om tillfällig sköldkörtelinflammation. Du kan också få kronisk sköldkörtelinflammation som finns kvar hela livet. Läs mer om det i texten om [Hypotyreos](#).

Symtom

Du kan få symtom från själva inflammationen, och symtom som beror på att sköldkörteln släpper ut antingen för mycket eller för lite hormon.

Symtom från inflammationen

Du kan få ett eller flera av följande symtom från en inflammation i sköldkörteln:

- Du får ont i sköldkörteln. Det kan kännas som att du har ont i halsen eller att det strålar upp mot öronen eller käkarna.
- Sköldkörteln kan ändra form, den kan både bli större och fastare. En förstorad sköldkörtel kallas för [struma](#).
- Du får feber.
- Du känner dig allmänt sjuk.

Symtomen kommer bara om inflammationen beror på virus eller bakterier. Du får inga av dessa symtom om det är immunförsvaret som reagerar mot sköldkörteln, så kallad [tyst sköldkörtelinflammation](#).

Symtom som beror på höga halter av hormon

Det är vanligt att få högre halter av sköldkörtelhormon i början av en inflammation. Det gäller oavsett vad inflammationen beror på. Mer sköldkörtelhormon i kroppen gör att du kan få ett eller flera besvär som ibland kan bli kraftiga. Här är några exempel på besvär du kan få:

- Du svettas och känner dig varm.
- Du sover dåligt och är ofta mycket trött.
- Du får hjärklappning och hög puls.
- Du blir irriterad och kan känna dig orolig.

Du kan också få andra besvär av för höga halter hormon. Läs mer i texten [Hypertyreos – ökad produktion av sköldkörtelhormon](#).

Symtom som beror på låga halter av hormon

Efter ungefär en till två månader sjunker halterna av sköldkörtelhormon så att de blir lägre än vanligt. När kroppen inte får tillräckligt med sköldkörtelhormon är det vanligt att få ett eller flera av följande besvär:

- Du blir trött.
- Du känner dig kraftlös.
- Du fryser lätt.
- Du får förstoppning.

Att ha för låga halter av sköldkörtelhormon kallas för hypotyreoos. Läs mer om [hypotyreoos och vilka fler symtom sjukdomen kan ge](#).

När och var ska jag söka vård?

Kontakta [en vårdcentral](#) om du tror att du har sköldkörtelinflammation. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta [en vårdcentral](#) eller [en jouröppen mottagning](#) så snart det går om du har hög feber och mycket ont i sköldkörteln. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Om det blir bråttom

Kontakta genast [en vårdcentral](#) eller [en jouröppen mottagning](#) om du har svårt att andas. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp att bedöma symtom.

Undersökningar och utredningar

Du får berätta om dina symtom när du kommer till läkaren. Läkaren gör sedan en [kroppundersökning](#) och känner på sköldkörteln.

Du får [lämna blodprov](#). Blodprovet undersöks för att se om du har en inflammation. Halterna av sköldkörtelhormon och [TSH mäts också i blodprovet](#). TSH är det hormon som styr sköldkörtelns produktion av hormoner. Du kan behöva lämna blodprov flera gånger för att se hur hormonhalterna ändras.

Fler undersökningar

Du kan behöva undersökas mer beroende på vad blodproven visar. Du kan fortsätta undersökas av läkaren på vårdcentralen, eller hos en endokrinolog. Det är en läkare som är specialist på hormonsjukdomar.

Du får en [remiss](#) till den eller de undersökningar som ska göras. Provsvaren får du från den läkare som skickade remisserna.

Nålsbiopsi och undersökning med ultraljud

Läkaren kan vilja att celler från sköldkörteln ska undersökas i mikroskop. Det kan till exempel vara om du har en förstorad sköldkörtel eller om läkaren misstänker att du kan ha en [subakut sköldkörtelinflammation](#). Då behövs ett cellprov, en så kallad biopsi.

Provtagningen görs på sjukhus och en läkare tar provet med hjälp av en tunn nål. De flesta tycker att det känns ungefär som att lämna [blodprov](#). Provet tas i samband med att läkaren undersöker sköldkörteln med [ultraljud](#).

Med hjälp av cellprovet kan läkaren få veta om sköldkörteln är inflammerad, eller om det finns någon annan orsak till att den är förstorad. Ultraljundsundersökningen kan visa om du har en eller flera knölar i sköldkörteln.

Skintigrafi

Skintigrafi är en undersökning som visar hur sköldkörteln ser ut, hur den fungerar och hur hormonerna släpps ut i blodet. Undersökningen kan visa varför du har för mycket sköldkörtelhormon i blodet.

Vid skintigrafi får du en oskadlig dos av ett radioaktivt läkemedel. Du får det [direkt i blodet genom en venkateter](#). Sköldkörteln tar sedan upp det radioaktiva läkemedlet och efter ungefär 15 minuter går det att mäta strålningen från sköldkörteln. Resultaten från mätningen omvandlas till bilder som läkaren analyserar.

Det radioaktiva läkemedlet försvinner ur kroppen efter ungefär ett dygn.

Du som är gravid eller ammar

Berätta för läkaren som skriver remissen om du planerar att bli gravid eller om du är gravid. Då ska du inte undersökas med skintigrafi.

Berätta också om du ammar. Om du behöver undersökas med skintigrafi så talar läkaren om hur du ska göra med amningen.

Behandling

Vilken behandling du får beror på dina symtom från inflammationen. Har du lindriga symtom kan det räcka med att du får smärtstillande läkemedel. Har du mer symtom kan du behöva ta kortison.

Du kan också behöva läkemedel för att lindra besvär som beror på för mycket eller för lite sköldkörtelhormon.

Kortison dämpar inflammationen

Kortison kan användas för att dämpa inflammationen. Med kortison blir du bättre efter ett par dagar, men du behöver oftast fortsätta ta kortison i några månader. Det är för att du inte ska få tillbaka inflammationen.

Du får börja med en dos som sedan minskas allt eftersom. Det är viktigt att du minskar dosen lite i taget, och inte avslutar behandlingen tvärt.

Du behöver regelbundet lämna blodprov och ha kontakt med läkaren medan behandlingen pågår.

Dina hormoner och ditt immunförsvar kan påverkas om du använder kortison en längre tid. Därför är det viktigt att du berättar att du behandlas eller har behandlats med kortison om du söker vård.

Läs mer om [behandling med kortison](#).

Läkemedel för att behandla höga eller låga halter av hormon

Du kan få hjärtklappning av höga halter sköldkörtelhormon. Hjärtklappningen kan behandlas med så kallade betablockerare. När hormonbalansen är bra igen behöver du inte använda betablockerare längre.

Läs mer om [betablockerare som behandling vid höga halter av sköldkörtelhormon](#)

Du kan också behöva läkemedel om du har för lite sköldkörtelhormon. Läkemedlet ersätter den minskade tillverkningen. Många mår som vanligt trots att de har lägre halter av sköldkörtelhormon, och behöver då inte någon behandling. I de flesta fall blir hormonnivån som vanligt igen inom några månader.

Läs mer om [läkemedel vid låga halter av sköldkörtelhormon](#)

Hur påverkas livet av sköldkörtelinflammation?

Att ha för höga eller för låga halter av sköldkörtelhormon kan göra att du blir mycket trött. Det är därför vanligt att bli [sjukskriven](#) mellan en och två månader, om du arbetar.

Febern och sjukdomskänslan går oftast över efter några dagar med läkemedel mot inflammation. Du kan känna av att hormonerna ligger kvar på en hög nivå under en till två månader, men det är vanligt att må bättre allt eftersom.

De flesta blir bra inom sex månader. Oftast börjar sköldkörteln fungera som vanligt igen, men hos en del fortsätter sköldkörteln att ha en låg tillverkning av hormon. Då kan du behöva använda läkemedel med sköldkörtelhormon, ibland resten av livet. De allra flesta mår bra med behandlingen.

Läs mer om [hypotyreos – brist på sköldkörtelhormon](#).

Vad händer i kroppen?

Sköldkörteln sitter på framsidan av luftstrupen, under struphuvudet.

Sköldkörteln bildar de två hormonerna tyroxin och trijodotyronin, så kallade T4 och T3. De påverkar nästan alla kroppens funktioner. Den viktigaste funktionen är att styra ämnesomsättningen, det vill säga hur kroppen omvandlar näring till energi.

Sköldkörteln styrs av hypofysen, en lite körtel under hjärnan. Hypofysen bildar hormonet TSH som gör att sköldkörteln i sin tur tillverkar T4 och T3. TSH är en förkortning av tyroideastimulerande hormon.

Sköldkörteln kallas också för tyreoida.

Läs mer om hormoner och körtlar i [Så fungerar hormonsystemet](#).

Halten hormon ökar i början av inflammationen

Sköldkörteln lagrar vanligtvis en liten mängd hormon. Den mängden läcker ut i blodet vid en inflammation. Det är därför halten hormon ökar i början av inflammationen.

Att få för höga halter av sköldkörtelhormon kallas för tyreotoxikos.

Sköldkörtelns tillverkning minskar

När sköldkörtelns lager med hormon är slut börjar mängden hormon i kroppen att minska. Det brukar ske efter ungefär en till två månader. Inflammationen gör också att sköldkörteln inte kan bilda lika mycket hormon som tidigare.

Låga nivåer av sköldkörtelhormon gör att kroppens ämnesomsättning går långsammare och att organen och cellerna jobbar långsammare.

Vad beror det på?

Sköldkörtelinflammation kallas även tyreoidit och kan bero på olika saker. Inflammation i sköldkörteln delas därför in i olika typer, som beskrivs nedan.

Subakut sköldkörtelinflammation – subakut tyreoidit

Subakut sköldkörtelinflammation orsakas av virus. En del som får subakut sköldkörtelinflammation har haft en virusinfektion ungefär en månad innan de får sköldkörtelinflammation.

Akut sköldkörtelinflammation – akut tyreoidit

Akut sköldkörtelinflammation beror på bakterier. Denna typ är mycket ovanlig, men kan bli allvarlig. Den heter akut eftersom du blir sjuk snabbt. Du behöver då vård på sjukhus eftersom du kan få mycket svårt att andas.

Tyst sköldkörtelinflammation – tyst tyreoidit

Tyst sköldkörtelinflammation beror på att immunsystemet reagerar mot din sköldkörtel. Det kallas också för autoimmun sköldkörtelinflammation.

Vid tyst sköldkörtelinflammation har du inga symtom på en inflammation, utan bara symtom som beror på den ändrade hormonhalten. Det heter tyst sköldkörtelinflammation eftersom du inte får ont och feber, till skillnad från subakut och akut sköldkörtelinflammation.

Det är vanligt att få denna typ av sköldkörtelinflammation efter att ha varit gravid. En del läkemedel som används vid cancer och [sjukdomen MS](#) kan också göra att du får tyst sköldkörtelinflammation.

Påverka och delta i din vård

Du kan [sökta vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver [du förstå informationen som du får](#) av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att [få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2023-12-18

Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Helena Filipsson Nyström, läkare, professor i hormonsjukdomar, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

[Hypothyreos – brist på sköldkörtelhormon](#)

Hypothyreos är en vanlig sjukdom som uppstår när sköldkörteln tillverkar för lite av vissa hormoner. Du kan då bli trött, frusen och känna dig nedstämd.

[Hypertyreos – ökad produktion av sköldkörtelhormon](#)

Vid hypertyreos ökar ämnesomsättningen. Det kan göra att du blir svettig, får hjärklappning och minskar i vikt. Du kan också bli orolig och nedstämd. Det finns behandling som hjälper.

[Struma – förstorad sköldkörtel](#)

Struma är när sköldkörteln som sitter framtill på halsen blir större. Ofta behövs ingen behandling, men ibland påverkas produktionen av sköldkörtelhormon. Om du får besvär finns det behandling som hjälper.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

Om 1177

I

Kontakt

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).